

AVKOM

(skisse)

Vi kaster fra oss smokken
fordi vi må ha plass til ordene
alt det vi skal lære av foreldrene
 først navnene, vårt eget
og siden søsknenes navn, onklene
og tantene, de andre
døde slektningenes navn
de som ennå går rundt i huset og leter etter lommetørklær
neglesakser og almanakker

*

Vi er de dødes slektninger
vi ble rodd hit av en gammel kar
i en gammel båt med en gammel hund
som satt ved baugen og speidet etter livet vi skulle tildeles
det skvulpet lett og vi lo for det kilte i magen
vi strøk hendene over vannkanten
sovnet kanskje litt på veien
helt til hundens snute vekket oss forsiktig
og vi tørket våre sjøvåte øyne og noen
kanskje gud
kanskje mor
kanskje far
bestemte at jeg skulle bli
den minste søsteren
den bakerste av alle småtassene
hun som alltid blir vasket sist
som arver alle skoene
som alltid må forklare hvorfor genserne er gjennomhullede

*

Huset er gammelt
ikke bare litt gammelt, men eldgammelt, vi ser det på taket
som holder på å synke, de mange låste rommene
der ingen har gått inn på sekler
 det betyr *århundre*, sier far
når vi spør
og så forklarer han *menneskealder*
generasjon, tidsånd og epoke

Et sekel, sier far vemodig
er aldri bare hundre år, verden
varer en stund før den forsvinner og erstattes

Han snakker langsomt, far
med sin gamle uttørkede munn

Gamle sekler, mørke sekler, kommende sekler

Han snakker, ser på oss
som om vi var en forsamling
laget av glass eller speil
som om vi var avkommet til hvem som helst

*

Korridorene virker lengre om natten enn de gjør om dagen
det lukter råte, fukt, kanskje sitter det i veggene
kanskje er det oss
ungene som lukter, små skitne vesener
når vi glir mellom gamle portretter, knirkende trapper
mellom onkler og tanter med stoppede hjerter og blodige skjorter

*

God aften, barn
sier den døde onkelen
han bygget huset med steiner fra gravplassen
hentet treverk fra henrettelsessteder

og jord fra hellige områder
Onkelen døde i en ulykke
vi har hørt historien fra mor
han druknet i en tønne med vann
i hagen ble han sparket av en hest
en måneløs natt hugget de ham i biter
noen vesener ved elven, når vi bader der
lukter vi tobakken hans
våt ull og tjære, han rasler, bøyer seg
er smal og forsiktig
når han stryker meg over dukkefjeset mitt

Er du et menneske, spør jeg
eller bare siv?

*

Jeg tenker på hva slags barn
jeg bør være, om det heter *plikt*
å vokse opp
å bli kledd i jakett selv om jeg er jente
å øve meg
jakte som en sønn
gå over myrer, fylle lommene
med kniver, nåler, tenner
flå smådyr, aldri gråte eller trekke knærne opp
mot kroppen, skjule brystene og la stemme falle
dypere og dypere

I dåpsklede likner jeg allerede en ung enkemann
den hvite, stive skjorten, en mørk vest
kragen som skjærer under kjeven, blanke herresko
og all verdens sømmer
holder meg oppreist

Jeg knitrer, sildrer, blafrer lett

i min lysende skjorte, hendene mine
er høytidelige og fremmede
ansiktet lydig for anledningen

Mor sier jeg har blitt pen nå
lukker døren forsiktig
kaller meg velkledd datter
lysende

*

En av søstrene
hun som har lært å lese
spør om huset vi bor i skal overleve oss
om plaggene våre
skal bli gammeldagse og frynsete, om de siste motene
skal være latterlige for de neste barnekullene
om onkel skal være død for alltid
også når vi dør
om vi også da skal være i familie
eller om de døde ikke har familie
om det er derfor de må stole på oss
levende, men uvitende unger
uten særlig vett, med altfor kalde føtter, treigt blod

*

Nesten ingenting vet vi
og jeg, den minste
minst av alle

*

Onkel sier han fryser, og jeg begynner å fryse også
Onkel sier han vil sove og jeg vil sove også
Onkel får ikke sove og jeg får ikke sove også
Eller heter det *heller?*

*

Sånn er vi alle, sier søsteren

søvnløshetens unger
rastløse, skyldige
sørgelige etterkommere

*

God aften, barn
sier onkel, igjen og igjen

Kommer han ikke videre?

Er det det han vil?

Å komme videre?

Eller er han for våt, for død
for oppstykket til å sove i huset?

Er det derfor han foretrekker trær fremfor senger?

*

Vi lærer at fremtiden venter på oss
men fremtiden er et vanskelig ord
vi vet ikke hva vi skal se for oss

Skogen er full av eventyr
øynene våre gjenkjenner steiner og bekker og slyngplanter
noen fugler, padder og murtuer
vi er skitne og lykkelige, knærne våre er oppskrapte
blodet pipler rødt og forlokkende
som mors lepper når hun kommer ut av soverommet
i brokadekjole

Opphøyd, mor
brodert, mor
tung og glansfull

eller heter det *ung*?

*

En av brødrene, den modigste
har klatret så høyt opp i et tre
at han aldri kommer ned igjen
han er ikke her mer
sengen hans er tom og kald
jeg legger meg ved fotenden, venter som en valp
men bror er ikke her mer
han ble voksen, sier mor
han fikk seg arbeid, sier mor
men jeg så ham klatre, jeg sto der
og så ham pile opp treet som en liten demon
en svartkledd, vilter klatt
som alltid drømte om menneskehender
geitebein og katteøyne

Fikk han vinger?
spør jeg, men alle ler av meg
vinger og mennesker hører ikke sammen
sier mor og ler og søsknene ler og til og med faren
ser opp fra en krok av rommet
og ler av meg og mine dumme påfunn
men heter det ikke *spørsmål*, egentlig?

*

Mor forbereder oss
sier det er på tide å la barndommen fare
vi må bli viktige skikkelser, sier hun
hun har bestemt at vi skal arve gigantiske minner
glassøyne, blek hud
ekte hår og forseggjorte klær
mor gjør ikke forskjell på oss
mister oversikten vanlige barn

eller balsamerte barn? Leketøy
eller arvtager?

Av og til beskytter hun oss
Andre ganger snakker hun ikke til oss
og tiden går, blekner som en bluse

*

Vi lister oss rundt i huset
venter på fremtiden
etterligner far når han reiser seg fra stolen
ett skritt, så ett til
først bukse, så sko
dette er fotens oppgave, sier far
å skynde seg før døden lukter dere

Pedro Carmona-Alvarez